

Briselē, 5.6.2019.
COM(2019) 510 final

Ieteikums

PADOMES IETEIKUMS

**par Francijas 2019. gada valsts reformu programmu un ar ko sniedz Padomes atzinumu
par Francijas 2019. gada stabilitātes programmu**

Ieteikums

PADOMES IETEIKUMS

par Francijas 2019. gada valsts reformu programmu un ar ko sniedz Padomes atzinumu par Francijas 2019. gada stabilitātes programmu

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 121. panta 2. punktu un 148. panta 4. punktu,

ņemot vērā Padomes Regulu (EK) Nr. 1466/97 (1997. gada 7. jūlijs) par budžeta stāvokļa uzraudzības un ekonomikas politikas uzraudzības un koordinācijas stiprināšanu¹ un jo īpaši tās 5. panta 2. punktu,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 1176/2011 (2011. gada 16. novembris) par to, kā novērst un koriģēt makroekonomisko nelīdzsvarotību², un jo īpaši tās 6. panta 1. punktu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas ieteikumu,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta rezolūcijas,

ņemot vērā Eiropadomes secinājumus,

ņemot vērā Nodarbinātības komitejas atzinumu,

ņemot vērā Ekonomikas un finanšu komitejas atzinumu,

ņemot vērā Sociālās aizsardzības komitejas atzinumu,

ņemot vērā Ekonomikas politikas komitejas atzinumu,

tā kā:

- (1) Komisija 2018. gada 21. novembrī pieņēma gada izaugsmes pētījumu, tādējādi uzsākot 2019. gada Eiropas ekonomikas politikas koordinēšanas pusgadu. Tajā pienācīgi ņēma vērā Eiropas sociālo tiesību pīlāru, ko Eiropas Parlaments, Padome un Komisija pasludināja 2017. gada 17. novembrī. Gada izaugsmes pētījumā iekļautās prioritātes Eiropadome apstiprināja 2019. gada 21. martā. Komisija 2018. gada 21. novembrī uz Regulas (ES) Nr. 1176/2011 pamata pieņēma arī brīdināšanas mehānisma ziņojumu, kurā Francija bija minēta to dalībvalstu vidū, par kurām tiks izstrādāts padziļināts pārskats. Tajā pašā dienā Komisija pieņēma arī ieteikumu "Padomes ieteikums par eurozonas ekonomikas politiku", kuru Eiropadome apstiprināja 2019. gada 21. martā. Ieteikumu par eurozonas ekonomikas politiku (turpmāk "eurozonai adresētais ieteikums") Padome pieņēma 2019. gada 9. aprīlī.

¹ OV L 209, 2.8.1997., 1. lpp.

² OV L 306, 23.11.2011., 25. lpp.

- (2) Ņemot vērā to, ka Francija ir dalībvalsts, kuras valūta ir euro, un ka ekonomiskajā un monetārajā savienībā tautsaimniecības ir savstarpēji cieši saistītas, Francijai būtu jānodrošina, ka tiek pilnībā un laikus īstenots eurozonai adresētais ieteikums, kurš atspoguļojas turpmāk sniegtajā 1.–4. ieteikumā. Otro eurozonai adresēto ieteikumu par fiskālo rezervju atjaunošanu, publisko finanšu uzlabošanu un atbalstu ieguldījumiem jo īpaši palīdzēs īstenot pasākumi, ar kuriem neparedzēti ieņēmumi tiks izmantoti valsts parāda samazināšanai, ar kuriem racionalizēs publiskos izdevumus un kuri ar ieguldījumiem saistīto ekonomikas politiku pievērsīs konkrētām jomām. Pirmo eurozonai adresēto ieteikumu par uzņēmējdarbības vidi palīdzēs īstenot nodokļu sistēmas vienkāršošanas un regulatīvo ierobežojumu samazināšanas pasākumi. Visbeidzot, trešo eurozonai adresēto ieteikumu par darba tirgus darbību palīdzēs īstenot nodarbināmības uzlabošanas pasākumi.
- (3) 2019. gada ziņojums par Franciju³ tika publicēts 2019. gada 27. februārī. Tajā bija izvērtēts, kā Francija īstenojusi tai adresētos ieteikumus, ko Padome pieņēma 2018. gada 13. jūlijā, kādi turpmākie pasākumi ir veikti pēc iepriekšējos gados pieņemtajiem ieteikumiem un kāds bijis Francijas progress virzībā uz stratēģijas “Eiropa 2020” valsts mērķu sasniegšanu. Tajā bija ietverts arī padziļināts pārskats, kurš veikts saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1176/2011 5. pantu un kura rezultāti arī tika publicēti 2019. gada 27. februārī⁴. No Komisijas veiktās analīzes secināms, ka Francijā pastāv makroekonomikas nelīdzsvarotība. Šī nelīdzsvarotība it īpaši bija saistīta ar augstu valsts parādu un vāju konkurētspējas dinamiku, ko papildina zems ražīguma pieaugums.
- (4) Francija savu 2019. gada valsts reformu programmu un 2019. gada stabilitātes programmu iesniedza 2019. gada 26. aprīlī. Lai ņemtu vērā abu programmu savstarpējo saistību, tās izvērtētas vienlaikus.
- (5) Attiecīgie šai valstij adresētie ieteikumi ir ņemti vērā, plānojot Eiropas strukturālos un investīciju fondus (“ESI fondi”) 2014.–2020. gada plānošanas periodam. Kā paredzēts Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr. 1303/2013⁵ 23. pantā, Komisija var pieprasīt dalībvalstij pārskatīt tās partnerības nolīgumu un attiecīgās programmas un ierosināt grozījumus, ja tas ir vajadzīgs, lai palīdzētu īstenot attiecīgos Padomes ieteikumus. Stikāku informāciju par minētā noteikuma izmantošanu Komisija ir sniegusi Norādēs par to, kā piemērojami pasākumi, kuri saista ESI fondu efektivitāti ar pareizu ekonomikas pārvaldību⁶.
- (6) Uz Franciju pašlaik attiecas Stabilitātes un izaugsmes pakta preventīvā daļa un pārejas noteikums par parādu. Valdība 2019. gada stabilitātes programmā plāno, ka nominālais deficīts, kas 2018. gadā bija 2,5 % no IKP, 2019. gadā palielināsies līdz 3,1 % no IKP un pēc tam pakāpeniski samazināsies, līdz 2022. gadā sasniegs 1,2 % no IKP. Plānotais nominālā deficīta pieaugums 2019. gadā, ko apstiprina Komisijas 2019. gada pavasara prognoze, galvenokārt ir saistīts ar vienreizēju, deficītu palielinošu ietekmi, ko rada nodokļu atlaides par nodarbinātību un konkurētspēju

³ SWD(2019) 1009 final.

⁴ COM(2019) 150 final.

⁵ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 1303/2013 (2013. gada 17. decembris), ar ko paredz kopīgus noteikumus par Eiropas Reģionālās attīstības fondu, Eiropas Sociālo fondu, Kohēzijas fondu, Eiropas Lauksaimniecības fondu lauku attīstībai un Eiropas Jūrlietu un zivsaimniecības fondu un vispārīgus noteikumus par Eiropas Reģionālās attīstības fondu, Eiropas Sociālo fondu, Kohēzijas fondu un Eiropas Jūrlietu un zivsaimniecības fondu un atceļ Padomes Regulu (EK) Nr. 1083/2006 (OV L 347, 20.12.2013., 320. lpp.).

⁶ COM(2014) 494 final.

pārveidošana pastāvīgā darba devēju sociālo iemaksu samazinājumā. Pamatojoties uz strukturālās bilances pārrēķinu⁷, netiek plānots, ka laikā, uz kuru attiecas 2019. gada stabilitātes programma, tiks sasniegts vidēja termiņa budžeta mērķis, proti, strukturālais deficīts 0,4 % apmērā no IKP. Saskaņā ar 2019. gada stabilitātes programmu ir sagaidāms, ka vispārējās valdības parāda attiecība pret IKP palielināsies no 98,4 % no IKP 2018. gadā līdz 98,9 % no IKP 2019. gadā un tad samazināsies līdz 96,8 % 2022. gadā. Minēto budžeta prognožu pamatā esošais makroekonomikas scenārijs ir ticams. Vienlaikus nav precizēti tie pasākumi, kas ir vajadzīgi, lai atbalstītu plānoto deficīta mērķu sasniegšanu no 2020. gada.

- (7) Komisija 2019. gada 5. jūnijā nāca klajā ar ziņojumu saskaņā ar LESD 126. panta 3. punktu, tā kā stabilitātes programmā bija plānots nominālais deficīts, kas 2019. gadā pārsniedz Līgumā noteikto atsaucis vērtību 3 % no IKP, un, pamatojoties uz paziņotajiem datiem, 2018. gadā pirmšķietami nav ievērots pārejas noteikums par parādu. Kā secināts ziņojumā, izvērtējot visus attiecīgos faktorus, būtu jāuzskata, ka pašlaik ir ievēroti Līgumā un Regulā (EK) Nr. 1467/1997 noteiktie deficīta un parāda kritēriji.
- (8) Padome 2018. gada 13. jūlijā ieteica Francijai nodrošināt, lai valdības neto primāro izdevumu⁸ nominālā pieauguma temps 2019. gadā nepārsniegtu 1,4 %, kas atbilst gada strukturālajai korekcijai 0,6 % apmērā no IKP. Pamatojoties uz Komisijas 2019. gada pavasara prognozi, pastāv risks 2019. gadā būtiski novirzīties no ieteiktajām korekcijām vidēja termiņa budžeta mērķa sasniegšanai.
- (9) Ņemot vērā, ka Francijas vispārējās valdības parāda attiecība pret IKP ir 60 % un prognozētā izlaides starpība ir 0,7 %, valdības neto primāro izdevumu nominālā pieauguma tempam 2020. gadā nebūtu jāpārsniedz 1,2 % atbilstoši strukturālajai korekcijai 0,6 % apmērā no IKP, kas izriet no kopīgi pieņemtās prasību korekcijas matricas saskaņā ar Stabilitātes un izaugsmes paktu. Saskaņā ar Komisijas 2019. gada pavasara prognozi nemainīgas politikas apstākļos 2020. gadā pastāv risks būtiski novirzīties no iepriekš minētās prasības. Tiek prognozēts, ka 2019. un 2020. gadā Francija *prima facie* neizpildīs pārejas noteikumu par parādu. Kopumā Padome uzskata, ka, sākot ar 2019. gadu, būtu jāveic nepieciešamie pasākumi, lai ievērotu Stabilitātes un izaugsmes pakta noteikumus. Svarīgi būtu jebkādus neparedzētus ieņēmumus izmantot tam, lai vēl vairāk samazinātu vispārējās valdības parāda attiecību.
- (10) Centieni konsolidēt valdības finanses ir tikai nedaudz samazinājuši publisko izdevumu attiecību, kas 2018. gadā bija 56 % – joprojām augstākais rādītājs ES. Valsts parāda samazināšanas stabilitāte būs atkarīga no valdības spējas samazināt izdevumus. Kopš 2017. gada valdība ir īstenojusi atjauninātu fiskālās konsolidācijas stratēģiju, kas atbilst prezidenta pilnvaru piecu gadu termiņam. Tās panākumi būs atkarīgi no tā, vai tiks sasniegti plānotie izdevumu mērķi, kas noteikti centrālajai valdībai un vietējām pašvaldībām, un veselības aprūpes sistēmai.

⁷ Cikliski koriģētā bilance, no kuras atņemti vienreizējie un pagaidu pasākumi un kuru Komisija pārrēķinājusi, izmantojot kopīgi pieņemto metodiku.

⁸ Valdības neto primāros izdevumus veido kopējie valdības izdevumi, izņemot procentu izdevumus, izdevumus saistībā ar Savienības programmām, kurus pilnībā nosedz ieņēmumi no Savienības fondiem, un nediskrecionāras izmaiņas saistībā ar bezdarbnieku pabalstu izdevumiem. Valsts finansētā bruto pamatkapitāla veidošanas līmenis ir izlīdzināts 4 gadu laikposmā. Ir ņemti vērā tiesību aktos paredzētie diskrecionārie ieņēmumu pasākumi vai ieņēmumu palielinājumi. Vienreizēji pasākumi gan ieņēmumu, gan izdevumu jomā ir atskaitīti.

- (11) Laika gaitā veselības aprūpes izdevumi ir pastāvīgi palielinājušies. Tika lēsts, ka kopējie izdevumi 2017. gadā bija 11,5 % no IKP, kas ir augstākais līmenis starp ES valstīm, kuras iestājušās Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācijā (*OECD*). 2018. gada rudenī tika paziņots par jaunu veselības aprūpes sistēmas reformu, un 2019. gada 13. februārī tika iesniegts tās likumprojekts. Tās panākumi būs atkarīgi no tā, vai izdosies izveidot skaidru tiesisko un organizatorisko satvaru, kas nodrošinās pareizos stimulus un veicinās sadarbību starp publiskā un privātā sektora dalībniekiem. Izziņotajā veselības aprūpes sistēmas reformā nav paredzēts pārskatīt veselības aprūpes izdevumu pieauguma normu (*Objectif National de Dépenses d'Assurance Maladie, ONDAM*). Šī izdevumu norma atbilst trešdaļai no sociālā nodrošinājuma izdevumiem. Lai gan šis mērķis ir sasniegts kopš 2010. gada, *ONDAM* mērķrādītājs kopš 2017. gada ir palielināts jau trīs reizes. 2018.–2020. gadam tas tika palielināts, sākotnējo 2,1 % pieauguma mērķrādītāju 2018. gada budžeta likumā koriģējot līdz pārskatītajai 2,3 % vērtībai, un 2019. gada sociālā nodrošinājuma budžeta aktā tas tika palielināts līdz 2,5 %. Tas zināmā mērā atspoguļos papildu izdevumus, ko radīs stratēģija *Ma santé 2022*.
- (12) Vietējā līmenī publiskie izdevumi 2017. gadā pārsniedza plānoto izaugsmes mērķrādītāju. Francijā kopš 2014. gada pašvaldību publiskajiem izdevumiem ir noteikta izdevumu norma, kurā norādīti nesaistoši gada izaugsmes mērķrādītāji gan publiskajiem darbības izdevumiem, gan finansējuma vajadzībām vietējā līmenī (*Objectif d'évolution de la Dépense Locale*). 2018. gadā šo izdevumu normu papildināja starp valsti un 71 % no 322 lielākajām vietējām pašvaldībām noslēgti juridiski saistoši līgumi, kas bija spēkā no 2018. līdz 2020. gadam. Tomēr ierobežotais pašvaldību skaita samazinājums varētu kavēt izdevumu normas ievērošanu. 2014.–2016. gada teritoriālajā reformā reģionu skaits tika samazināts uz pusi, bet pašvaldību skaits samazinājās tikai nedaudz, pārsniedzams 34 tūkstošus, kas ir visaugstākais rādītājs ES.
- (13) Lai īstenotu atjaunoto fiskālās konsolidācijas stratēģiju, ko valdība sāka attiecībā uz piecu gadu prezidenta pilnvaru termiņu, ir jāīsteno 2022. gada publiskā sektora rīcības programma, kas vēl nav izstrādāta līdz galam. Šīs programmas mērķis ir ievērojami palielināt valdības izdevumu efektivitāti, vienlaikus uzlabojot valsts pārvaldes darbību. Valdība par prioritāriem uzskata metodiskos un ar procesu saistītos aspektus, taču nav mēģinājusi iepriekš aplēst vispārējo potenciālo ietaupījumu. Iespējams, ka šī pieeja izriet no kompleksa reformu procesa un nepieciešamības nogludināt sabiedrības diskusijas par jutīgiem jautājumiem, taču vispārīgo stratēģiju un tās ieguldījumu fiskālajā konsolidācijā līdz ar to ir grūti novērtēt skaitliskā izteiksmē. Jo īpaši nav skaidrs, kā tieši un kādos termiņos reformu programma, tostarp ministriju pārveides plāni, kas ietver dažādu pasākumu plašu kopumu, ar konkrētām darbībām palīdzēs sasniegt visnotaļ konkrētu mērķi: līdz 2022. gadam samazināt izdevumu attiecību pret IKP. Pieejamā informācija kopumā liecina par daļēju atbilstību norādījumiem par izdevumu pārskatīšanu, par kuriem 2016. gadā vienojās Eurogrupa.
- (14) Vispārējās valdības parāda atmaksājamības riski vidējā termiņā joprojām ir augsti. Augstais vispārējās valdības parāds un strukturālais valdības budžeta deficīts rada atmaksājamības problēmas, īpaši vidējā termiņā. Lai novērstu šos riskus, būtiska nozīme būtu fiskālajiem centieniem, kas ļautu izšķirīgi uzlabot Francijas strukturālo primāro bilanci. Izaugsmes izredzes un Francijas ekonomikas noturība uzlabotos arī tad, ja izdotos samazināt valsts parāda attiecību pret iekšzemes kopproduktu.
- (15) Plānotā pensiju reforma varētu palīdzēt vidējā termiņā samazināt vispārējās valdības parādu un tādējādi arī parāda atmaksājamības riskus. Pensiju sistēmas budžeta

līdzsvars lielā mērā ir atkarīgs no makroekonomikas pieņēmumiem. Saskaņā ar Francijas Pensiju konsultatīvās padomes (*Conseil d'orientation des retraites*) jaunāko gada ziņojumu pensiju izdevumi 2017. gadā bija 13,8 % no IKP, un tiek prognozēts, ka 2022. gadā tie sasniegs 13,5 %, līdz 2070. gadam turēdamies robežās no 11,6 % līdz 14,4 % atkarībā no IKP attīstības un nodarbinātības pieauguma tempa. Pašlaik Francijā līdzās pastāv vairāk nekā 40 dažādas pensiju shēmas. Tās attiecas uz dažādām darba ņēmēju grupām un darbojas katra pēc saviem noteikumiem. Līdz gada beigām plānots pieņemt likumprojektu, kas pakāpeniski vienādos šo shēmu noteikumus, lai vienkāršotu pensiju sistēmas darbību un jo īpaši uzlabotu tās pārredzamību, taisnīgumu un efektivitāti.

- (16) Nodarbinātības līmenis turpināja palielināties un 2018. gada trešajā ceturksnī sasniedza 71,3 %. Bezdarba līmenis turpināja kristies, 2018. gadā sasniedzams 9,1 %, bet tas joprojām ir krietni virs ES vidējā rādītāja (6,8 %) un eurozonas vidējā rādītāja (8,2 %). Turklāt Francijas darba tirgus joprojām ir ļoti segmentēts. Gandrīz 85 % jaunpieņemto darbinieku ir terminēti darba līgumi, un rādītājs, kas atspoguļo pāreju uz pastāvīgiem līgumiem, ir viens no zemākajiem ES. Ļoti augsts ir arī nebrīvprātīga nepilnas slodzes darba rādītājs – 2018. gadā tas bija 42,3 % no kopējā nepilnas slodzes darba. Bezdarbnieka pabalstu sistēmas (*Unédic*) plānotā reforma centīsies novērst darba tirgus segmentāciju, samazinot stimulus ar darbiniekiem slēgt pavisam īsa termiņa darba līgumus, un samazināt sistēmas parādu. 2019. gada sākumā notika sociālo partneru sarunas par bezdarbnieka pabalstu sistēmu. Mērķis bija i) samazināt sistēmas parādu, ii) grozīt noteikumus, lai samazinātu nodarbinātības nestabilitāti un padarītu noteikumus labvēlīgākus bezdarbniekiem, un iii) atrast stimulējošu mehānismu, kas ļautu samazināt stimulus slēgt ar darbiniekiem pavisam īsa termiņa darba līgumus. Tomēr sociālajiem partneriem neizdevās vienoties par jaunu noteikumu kopumu. Reforma tagad ir valdības ziņā, kura ir apņēmusies panākt vienošanos līdz 2019. gada vasarai.
- (17) Neaizsargātām iedzīvotāju grupām darba tirgus apstākļi joprojām ir salīdzinoši sarežģītāki nekā pārējām grupām. Nodarbinātības līmenis personām, kas dzimušas ārpus ES, 2018. gadā bija 57,5 % – viens no zemākajiem rādītājiem ES (salīdzinājumam: Francijā dzimušajiem tas ir 73,1 %). Fakti liecina, ka migrantu izcelsmes personas darbā pieņemšanas procesā bieži ir nelabvēlīgākā situācijā. Bažas rada arī viņu ģeogrāfiskā koncentrācija nabadzīgos rajonos. Visnabadzīgāko rajonu (piemēram, *Quartiers de la politique de la ville*) iedzīvotāji, t. sk. migrantu izcelsmes personas, joprojām saskaras ar grūtībām darba tirgū, bezdarba līmenis viņu vidū 2017. gadā bija 24,7 %. Neraugoties uz dažiem politikas pasākumiem, sociālekonomiskā situācija un migrantu izcelsme visai spēcīgi ietekmē izglītības rezultātus un kavē integrāciju darba tirgū.
- (18) Arī mazkvalificētas personas un jaunieši darba tirgū joprojām ir nelabvēlīgā situācijā. Mazkvalificēto personu bezdarba līmenis 2017. gadā samazinājās pirmo reizi kopš 2008. gada, 2018. gadā sasniedzams 16,2 %, taču tas joprojām krietni pārsniedz pirmskrīzes līmeni. Jauniešu (no 15 līdz 24 gadiem) bezdarbs 2018. gadā saruka par 1,6 procentpunktiem līdz 20,7 %, tomēr tas joprojām krietni pārsniedz ES vidējo rādītāju – 15,2 %. Mazkvalificētu jauniešu bezdarba līmenis joprojām ir ļoti augsts – 2018. gadā 35,6 %. Lai veicinātu vienlīdzīgas iespējas darba tirgū, liela nozīme ir reālam un aktīvam atbalstam darba atrašanai, tai skaitā intensīvai profesionālajai orientācijai un palīdzībai darbā pieņemšanas procesā, pieejamiem prasmju pilnveides pasākumiem, inovatīviem pasākumiem, kas spēj sasniegt visneaizsargātākos jauniešus, kuri nemācās, nestrādā un neapgūst arodu, un stingrākai reakcijai uz diskriminējošu

praksi. Attālākie reģioni saskaras ar papildu problēmām, un tiem jāpievērš īpaša uzmanība.

- (19) Uzlabojoties darba tirgus apstākļiem, vairāki rādītāji liecina par prasmju neatbilstību. Lai gan bezdarba un nepietiekamas nodarbinātības līmenis joprojām ir augsts, pieaug kvalificētu darbinieku trūkums, īpaši konkrētās nozarēs. Prasmju deficīts un kompetenču trūkums ir galvenie faktori, kas izskaidro, kāpēc vakances nav aizpildītas. Saskaņā ar Francijas *Pôle Emploi* datiem 2017. gadā no 3,2 miljoniem reģistrēto brīvo darbvietu 150 000 netika aizpildītas piemērotu kandidātu trūkuma dēļ. Pierādījumi liecina, ka krīzes un tai sekojošās ekonomikas atlabšanas laikā palielinājās prasmju neatbilstība, kuras dēļ bezdarbs kritās lēnāk un veidojās augstāks ilgtermiņa bezdarba līmenis. Uzlabojas darba tirgus rezultāti, ko devušas sākotnējās arodmācības. Valdība 2018. gadā ieviesa visaptverošu pasākumu kopumu, lai uzlabotu piekļuvi sākotnējai apmācībai un tālākāpmācībai un lai pārskatītu arodmācību sistēmas pārvaldību un finansēšanu. Papildinot šīs reformas, darbojas prasmju investīciju plāns (*Plan d'investissement dans les compétences*), kura mērķis ir no 2018. līdz 2022. gadam nodrošināt apmācību un intensīvu atbalstu 1 miljonam jauniešu, kuri nemācās, nestrādā un neapgūst arodu, un 1 miljonam mazkvalificētu darba meklētāju.
- (20) Kopumā Francijas sociālās aizsardzības sistēmai izdodas efektīvi mazināt nevienlīdzību un nabadzību. To cilvēku īpatsvars, kuriem draud nabadzības un sociālās atstumtības risks, ir vēl vairāk samazinājies, 2017. gadā sasniegdamas vēsturiski zemāko līmeni 17,1 % (salīdzinājumam: ES tas ir vidēji 22,4 %). Tomēr ienākumu nevienlīdzība joprojām krietni pārsniedz pirmskrīzes līmeni. Turklāt dažādās ienākumu kvantilēs, īpaši zemākajā kvintilē, retāk ir novērojama pāreja uz lielākiem ienākumiem. Dažas grupas, tostarp viena vecāka ģimenes un ārpus ES dzimuši cilvēki, saskaras ar paaugstinātu nabadzības un sociālās atstumtības risku. Konsultācijas personām, kas saņem ienākumu minimumu, ne vienmēr ir pietiekamas, šajā ziņā pastāv lielas teritoriālās atšķirības. Turpinot ieguldījumus sociālās iekļautības jomā un labāk koordinējot tos, kā paredzēts 2018. gada septembrī publicētajā valsts stratēģijā cīņai pret nabadzību, šīs problēmas varētu risināt sekmīgāk. Lai gan veselības aprūpes sistēma kopumā darbojas ar labiem rezultātiem, piekļuvē pakalpojumiem pastāv reģionālās atšķirības, ko varētu risināt, turpinot ieguldījumus, jo īpaši attālākajos reģionos.
- (21) Neraugoties uz pēdējā laika iniciatīvām, Francija nav spējusi samazināt distanci, kas saskaņā ar Eiropas inovācijas rezultātu pārskatu to šķir no Savienības inovācijas līderiem. Ieguldījumi pētniecībā un izstrādē joprojām ir stabili, un jauniem uzņēmumiem ir grūtības attīstīties. Kopumā nevarētu teikt, ka Francija ir uz pareizā ceļa, lai sasniegtu kopējo pētniecības un izstrādes intensitātes mērķrādītāju, kas 2020. gadam noteikts 3 % apmērā, un uzņēmumu veikto pētniecības un izstrādes ieguldījumu līmenis joprojām ir daudz zemāks par 2 % mērķrādītāju. Publiskie izdevumi pētniecības un izstrādes jomā ir augstāki par Savienības vidējo rādītāju un aptver visdažādākās tiešā un netiešā atbalsta shēmas uzņēmumu pētniecības un izstrādes darbam, tostarp pētniecības un izstrādes nodokļu kredīta shēmu (*Crédit d'Impôt Recherche*), kas ir viena no visdāsnākajām OECD valstīs. Tomēr pētniecības un izstrādes un inovācijas ekosistēmas vispārējais sniegums vēl nav proporcionāls lielajam publiskā sektora atbalstam. Nesen tika izvērtēti esošie instrumenti, tostarp *Crédit d'Impôt Recherche* shēma, taču politikas pasākumu kopuma visaptveroša izvērtēšana sniegtu materiālu turpmākās politikas īstenošanai. Inovācijas padomei (*Conseil de l'innovation*), kas izveidota 2018. gada jūlijā, uzdots pārraudzīt vienkāršošanas pasākumus, kas ietver koordinācijas uzlabošanu starp inovācijas

atbalstu reģionu un valsts līmenī. Inovāciju izplatību varētu uzlabot arī ciešākas saiknes starp zinātņi un uzņēmējdarbību, jo īpaši zināšanu pārnese shēmas, ņemot vērā to, ka Francijā uzņēmumu finansējums publiskā sektora pētniecībai un izstrādei joprojām ir zemāks par Savienības vidējo rādītāju. Uz ceturto posmu (2019.–2022. gadu) tika atjaunots atbalsts konkurētspējas kopām (*pôles de compétitivité*), un par prioritārām uzskatīs kopu organizācijas, kuras vietējā līmenī ir izveidojušas labu sadarbību ar citām struktūrām, ir pievērsušās valsts rūpniecības prioritātēm un kurām ir pieredze ES projektu īstenošanā. Inovācijas un rūpniecības fonds (*Fonds pour l'innovation et l'industrie*), kura finansējums iegūts no privatizācijas, palīdzēs finansēt arī mākslīgā intelekta attīstību. Lai šīs iniciatīvas gūtu panākumus, ir svarīgi laikus attīstīt saistītās tehnoloģijas, piemēram, lietu internetu, 5G tīklus, augstas veiktspējas datu apmaiņu un plašākā nozīmē datu ekonomiku. Starp reģioniem ievērojami atšķiras arī ieguldījumi pētniecībā un izstrādē un inovācijā. Vairāki lauku apvidi un reģioni, kuros noris rūpniecības pārkārtošanās, nerasniedz ES vidējo rādītāju. Pavisam zemi rādītāji ir attālākajiem reģioniem.

- (22) Pašlaik Francijai labi sokas ar enerģētikas un klimata pārmaiņu mazināšanas politikas īstenošanu, un valsts ir uz pareizā ceļa, lai sasniegtu savu 2020. gada siltumnīcefekta gāzu samazināšanas mērķi. Tomēr tai ir ievērojami jāpastiprina centieni, lai sasniegtu savus 2020. gada mērķus atjaunojamo energoresursu un energoefektivitātes jomā, kā arī vērienīgākos 2030. gada klimata un enerģētikas mērķus, jo īpaši attiecībā uz atjaunojamo enerģijas avotu izmantošanu un ēku energoefektīvu renovāciju. Tā kā vairāk nekā puse no minētajiem ieguldījumiem paredzētā pašreizējā finansējuma ir no publiskā sektora, ar ekonomiskiem un regulatīviem nosacījumiem būtu jāpanāk, lai privātajam sektoram projektu finansēšana vairāk atmaksātos, tādējādi paverot nozīmīgas ieguldījumu iespējas. Īpaši liels neizmantots potenciāls ir atjaunojamo energoresursu plašākai izmantošanai siltumapgādes un aukstumapgādes sektorā. Lielie ieguldījumi ir vajadzīgi arī ēku energoefektivitātei. Tas it īpaši attiecas uz mājokļu renovāciju, uz kuru ir attiecināma liela daļa no kopējā klimata investīciju deficīta, jo dzīvojamais fonds pārsvarā ir novecojis un 7 līdz 8 miljoni vienību (jeb aptuveni 20 % no kopējā mājokļu skaita) atbilst energoefektivitātes ziņā ļoti neefektīva mājokļa kritērijiem. Tā dzīvojamā fonda procentuālā daļa, kas saskaņā ar sniegtajām ziņām atbilst augstiem energoefektivitātes standartiem, Francijas uzņēmumiem 2017. gadā bija zemāka (25 %) nekā Savienībā kopumā (39 %). Enerģētikas nozarē dominē ievērojamas reģionālās atšķirības. Energointensitāte samazinās gandrīz visos reģionos, taču dažādos tempos, un ievērojamas atšķirības pastāv attiecībā uz atjaunojamo energoresursu izplatību. Papildu ieguldījumi starpsavienojumos varētu veicināt ES iekšējā enerģijas tirgus lielāku integrāciju, vienlaikus vairojot konkurenci un sekmējot atjaunojamo energoresursu izmantošanu, jo īpaši sadarbībā ar Pireneju pussalu.
- (23) Valsts aprites ekonomikas 2018. gada ceļvedis (*Feuille de Route Economie Circulaire*) ir vērienīgs resursefektīvas politikas satvars, kura īstenošana būs atkarīga no tā, vai tiks nodrošināti attiecīgie ieguldījumi. Lai gan reciklēto materiālu daļa kopējā materiālu pieprasījumā (aprites materiālu izmantošanas īpatsvars) krietni pārsniedz ES vidējo rādītāju (19,5 % salīdzinājumā ar 11,7 % 2016. gadā), sadzīves atkritumu reciklēšanas rādītāji joprojām ir nedaudz zemāki par ES vidējo (41,8 % salīdzinājumā ar 46,4 % 2016. gadā). Tāpēc aprites ekonomikas likuma pieņemšana būs solis uz priekšu, kas veicinās arī otrreizējo izejvielu, īpaši plastmasas, plašāku izmantošanu. Vēl vairāk jāveicina jauni, resursefektīvi uzņēmējdarbības modeļi un ražošanas procesi, tostarp rūpnieciskā simbioze, jo īpaši mazajos un vidējos uzņēmumos. To var atvieglot inovatīvu finanšu instrumentu izstrāde un finansējums ekoinovācijām.

- (24) Ieguldījumi savienojamības uzlabošanai, jo īpaši mazāk attīstītās teritorijās, varētu palīdzēt mazināt nevienlīdzību dalībvalsts robežās. Francijas rādītāji attiecībā uz piekļuvi ātrdarbīgam platjoslas tīklam ir zemāki par Savienības vidējo līmeni, un ātra platjoslas tīkla ieviešanā temps ir zems (tāds ir 20 % mājsaimniecību, taču Savienības vidējais rādītājs 2018. gadā bija 41 %). Arī mobilo platjoslas pakalpojumu izmantošana joprojām nesasniedz Savienības vidējo līmeni. Platjoslas pārklājums ievērojami atšķiras atkarībā no reģiona un dažās lauku teritorijās un attālākajos reģionos joprojām ir ierobežots. Paredzams, ka Francijas plāns par īpaši ātras platjoslas izveidi (*Plan France Très Haut Débit*) un ar to saistītie pasākumi valstij ievērojami palīdzēs sasniegt savus savienojamības mērķus. Būs svarīgi cieši pārraudzīt šo pasākumu īstenošanu, īpaši apvidos, kur pārklājums ir nepietiekams, ņemot vērā galvenokārt decentralizēto pieeju un iespēju, ka var rasties sarežģījumi, ja tīkla ieviešanai nebūs pieejams pietiekams skaits kvalificētu darbinieku.
- (25) Neatkarīgi no pašreizējiem centieniem palielināt noteiktību nodokļu maksātājiem (*ESSOC* likums) un vienkāršot sistēmu Francijas nodokļu sistēma joprojām ir ļoti sarežģīta, un tas apgrūtina uzņēmējdarbības vidi. Nodokļu kodekss aplūko vairākklimju sistēmas un nodokļu izdevumus (nodokļu kredīts, atbrīvojumi, nodokļu samazinājumi). Sarežģīto noteikumu mērķis bieži vien ir sasniegt konkrētus politikas mērķus, piemēram, mazināt nodokļu slogu visneaizsargātākajām mājsaimniecībām un stimulēt vai koriģēt konkrētu rīcību. Tomēr ir risks, ka tādējādi var zust pārskatāmība, līdz ar to palielinās atbilstības nodrošināšanas izmaksas un juridiskā nenoteiktība, kas kaitē Francijas tēlam un vienlaikus rada nepilnības.
- (26) Nodokļu izdevumu racionalizēšana un mazo nodokļu skaita samazināšana varētu palīdzēt vēl vairāk vienkāršot nodokļu sistēmu. Tiek lēsts, ka kopējie nodokļu izdevumi 2019. gadā būs 4 % no IKP. Atšķirībā no iepriekšējās daudzgadu budžeta shēmas pašreizējā (2018.–2022. gada) budžeta shēma neparedz nodokļu izdevumu tērēšanas limitu. Toties tajā noteikts nesaistošs mērķrādītājs nodokļu izdevumu attiecībai pret neto nodokļu ieņēmumu un nodokļu izdevumu summu – 28 %. Lai gan 2018. gada budžeta likumā plānotais nodokļu tērēšanas īpatsvars bija zemāks par 2018.–2022. gada daudzgadu budžeta plānā noteikto mērķrādītāju (28 %), paredzams, ka šis īpatsvars turpmāk palielināsies (2018. gada beigās līdz 25,5 % un 2019. gadā līdz 26 %).
- (27) 2019. gada budžetā ir norādīts, ka nodokļu izdevumu kopējā summa tiks samazināta zem 100 miljardiem EUR, pieliekot punktu nepārtrauktajam šo izdevuma apjoma palielinājumam, kas ilga jau piecus gadus. Tomēr laikā no 2018. līdz 2019. gadam nodokļu izdevumu skaits ir palielinājies no 457 līdz 474. Revīzijas palāta 2018. gadā ieteica racionalizēt pašreizējos nodokļu izdevumus un norādīja, ka tie netiek kontrolēti un izvērtēti. Jācenšas atcelt nodokļus, kas rada ierobežotus ieņēmumus vai kas ir neefektīvi. Likumā par 2019. gada budžetu ir atcelti 26 nodokļi, kas deva zemu ieņēmumu: 2019. gadā tika atcelti 20 nodokļi 132 miljonu EUR kopsummā, un 2020. gadā plānots atcelt vēl 6, kuru kopsumma ir 208 miljoni EUR. Paredzams, ka 2020. gadā mazo nodokļu likvidēšana turpināsies tādā pašā gaitā.
- (28) Citi ražošanas nodokļi turpina negatīvi ietekmēt uzņēmumus. Ražošanas nodokļi 2016. gadā bija 3,1 % no IKP, kas ir vairāk nekā Itālijā (1,4 %), Spānijā (1,0 %) un Vācijā (0,4 %). Šādiem nodokļiem ir atšķirīga nodokļu bāze (apgrozījums, pievienotā vērtība, algas, zeme un ēkas), un tie var palielināt kopējās ražošanas izmaksas. Tas varētu negatīvi ietekmēt konkurētspēju, īpaši apstrādes rūpniecībā. Likumā par 2019. gada budžetu ir samazināts tikai viens ražošanas nodoklis (*forfait social*), ko

iekasē valsts līmenī un kas atbilst 660 miljoniem EUR gadā (tiklīdz 2020. gadā būs nodrošināta pilnīga izpilde).

- (29) Neraugoties uz progresu un vērienīgu reformu pieņemšanu, ienākšanu tirgū joprojām kavē šķēršļi, un konkurence uzņēmējdarbības pakalpojumu un reglamentēto profesiju jomā joprojām ir zema. Jaunais *OECD* EEZ iekšējo pakalpojumu tirdzniecības ierobežojumu indekss liecina, ka regulatīvo ierobežojumu līmenis Francijā ir augstāks par Eiropas Ekonomikas zonas (EEZ) vidējo rādītāju tādās nozarēs kā grāmatvedība, juridiskie pakalpojumi un izplatīšanas pakalpojumi. Galvenie šķēršļi izpaužas kā ierobežojošas prasības attiecībā uz atļaujas iegūšanu, atrunām darbībai, daļu turēšanu un balsstiesībām. Mazumtirdzniecības jomā Francija ir veikusi vairākas reformas, lai samazinātu regulatīvo slogu. Tomēr vairāki darbības ierobežojumi joprojām ietekmē mazumtirdzniecības uzņēmumu efektivitāti un nostāda tos neizdevīgākā stāvoklī salīdzinājumā ar e-komerciju. Šajā kontekstā mazumtirdzniecības nozares izaugsme Francijā ir diezgan pieticīga. 2019. gada valsts reformu programmā ir sīki izklāstīti jauni pasākumi, kas stiprinās konkurenci dažās konkrētās pakalpojumu jomās (piemēram, attiecībā uz autoskolām, nekustamā īpašuma pārvaldības uzņēmumiem un automobiļu rezerves daļu tirdzniecību). 2019. gada 4. aprīlī Konkurences iestāde sniedza savu atzinumu par to, ka jāatvieglo ierobežojumi, kas kavē zāļu izplatīšanu, taču vienlaikus jāsauglabā augsts sabiedrības veselības aizsardzības līmenis.
- (30) Šķēršļi, kas kavē pakalpojumus, ir noveduši pie zemas konkurences, augstas peļņas daļas un augstām cenām, kaitējot visas ekonomikas konkurētspējai. Svarīgāko uzņēmējdarbības pakalpojumu mainības koeficients Francijā ir zemāks nekā pārējā ES. Konkurences trūkums pakalpojumu sektorā, ko papildina augstas darbaspēka izmaksas, ir palīdzējis saglabāt augstas cenas, jo īpaši darījumos ar nekustamo īpašumu, mājokļu, ēdināšanas, juridisko un grāmatvedības pakalpojumu jomā. Tā kā šo pakalpojumu izmaksas sedz citi uzņēmumi, kuriem tās ir ražošanas izmaksas, tas ir vēl viens faktors, kas negatīvi ietekmē Francijas konkurētspēju, tai skaitā ražošanas nozarē.
- (31) *PACTE* likuma (*loi relative à la croissance et la transformation des entreprises*) mērķis ir atbalstīt uzņēmumu izaugsmi un pārveidi. Tas samazinās uzņēmumu attīstības sliekšņu skaitu, taču atlikušie sliekšņi iegūs plašāku tvērumu, un pēc to pārvarēšanas radīsies lielākas izmaksas. Ar šo likumu arī tiek ieviests piecu gadu pārejas periods, pirms tiek uzskatīts, ka sliekšnis ir sasniegts, un mazie un vidējie uzņēmumi tiek mudināti izmantot stimulus un darbinieku līdzdalības shēmas, kas atkarīgas no uzņēmuma darbības rezultātiem. Visbeidzot, tas paredz vienkāršotas procedūras uzņēmumu dibināšanai vai reģistrēšanai un ievieš jaunus noteikumus, kas uzņēmējiem palīdzēs atsākt darbu pēc neveiksmes. Likums arī samazina maksātspējas procedūru ilgumu un izmaksas, īpaši mazajiem un vidējiem uzņēmumiem, turklāt uzlabosies šo procedūru prognozējamība. Saskaņā ar Francijas pārvaldes iestāžu aplēsēm likuma potenciālā ietekme uz IKP atbilst 0,32 % palielinājumam līdz 2025. gadam un 1 % palielinājumam ilgākā termiņā. Lai šī reforma dotu atdevi, ir svarīgi to īstenot pilnībā un laikus.
- (32) ES līdzekļu plānošana laikposmam no 2021. līdz 2027. gadam varētu palīdzēt novērst dažas no ieteikumos konstatētajām nepilnībām, jo īpaši jomās, uz kurām attiecas valstij adresētā ziņojuma⁹ D pielikums. Tas ļautu Francijai šos līdzekļus izmantot pēc iespējas labāk attiecībā uz noteiktajām nozarēm, ņemot vērā reģionālās un teritoriālās atšķirības un attālāko reģionu īpašo situāciju.

⁹ SWD(2019) 1009 final.

- (33) Komisija 2019. gada Eiropas pusgada ietvaros ir veikusi Francijas ekonomikas politikas visaptverošu analīzi un publicējusi to 2019. gada ziņojumā par šo valsti. Tā ir arī novērtējusi 2019. gada stabilitātes programmu un 2019. gada valsts reformu programmu un to, kā īstenoti Francijai iepriekšējos gados adresētie ieteikumi. Izvērtējumā Komisija ņēma vērā ne tikai programmu lietderību ilgtspējīgas fiskālās un sociālekonomiskās politikas izveidē Francijā, bet arī to atbilstību Savienības noteikumiem un norādēm, ņemot vērā, ka ir jānostiprina Savienības vispārējā ekonomikas pārvaldība, turpmākajos valsts lēmumos nodrošinot Savienības līmeņa ieguldījumu.
- (34) Ņemot vērā šo novērtējumu, Padome ir izskatījusi 2019. gada stabilitātes programmu, un tās atzinums¹⁰ ir atspoguļots jo īpaši 1. ieteikumā.
- (35) Padome ir izskatījusi 2019. gada valsts reformu programmu un 2019. gada stabilitātes programmu, ņemot vērā Komisijas padziļināto pārskatu un šo novērtējumu. Padomes ieteikumi saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1176/2011 6. pantu ir atspoguļoti 1. līdz 4. ieteikumā,

AR ŠO IESAKA Francijai 2019. un 2020. gadā rīkoties šādi.

1. Nodrošināt, lai neto primāro izdevumu nominālā pieauguma temps nepārsniegtu 1,2 % 2020. gadā, kas atbilst gada strukturālajai korekcijai 0,6 % apmērā no IKP. Izmantot neplānotos ieņēmumus, lai straujāk samazinātu vispārējās valdības parāda attiecību pret IKP. Panākt izdevumu ietaupījumus un efektivitātes pieaugumu visos valdības apakšsektoros, tostarp pilnībā precizējot un pārraugot konkrētu pasākumu īstenošanu, kas nepieciešami saistībā ar 2022. gada publiskā sektora rīcības programmu. Reformēt pensiju sistēmu, pakāpeniski vienādojot dažādu pensiju režīmu noteikumus, lai uzlabotu to taisnīgumu un ilgtspējību.
2. Veicināt visu darba meklētāju iekļaušanos darba tirgū, nodrošināt vienlīdzīgas iespējas, īpašu uzmanību pievēršot neaizsargātām grupām, tostarp personām ar migrantu izcelsmi, un risināt prasmju deficīta un neatbilstības problēmu.
3. Ar ieguldījumiem saistīto ekonomikas politiku vērst uz pētniecību un inovāciju (vienlaikus uzlabojot publiskā atbalsta shēmu, tostarp zināšanu nodošanas shēmu, efektivitāti), no atjaunojamiem avotiem iegūtu enerģiju, energoefektivitāti un starpsavienojumiem ar pārējo Savienību, kā arī digitālo infrastruktūru, ņemot vērā teritoriālās atšķirības.
4. Turpināt vienkāršot nodokļu sistēmu, jo īpaši, ierobežojot nodokļu izdevumu izmantošanu, turpinot atcelt neefektīvus nodokļus un samazinot ražošanas nodokļus. Samazināt reglamentējošos ierobežojumus, jo īpaši pakalpojumu nozarē, un pilnībā īstenot pasākumus uzņēmumu izaugsmes veicināšanai.

Briselē,

*Padomes vārdā –
priekšsēdētājs*

¹⁰ Saskaņā ar Padomes Regulas (EK) Nr. 1466/97 5. panta 2. punktu.